

Förordning om statistik över varuhandeln mellan medlemsstaterna (Intrastat)

Finansdepartementet

2008-03-07

Dokumentbeteckning

KOM (2008) 58

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 638/2004 om gemenskapsstatistik över varuhandeln mellan medlemsstaterna.

Sammanfattning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 638/2004 om gemenskapsstatistik över varuhandeln mellan medlemsstaterna föreskriver att medlemsstaterna ska fastställa sina tröskelvärden så att minst 97 % av värdet på deras handel täcks. Förslaget innebär att den föreskrivna täckningsgraden utgår ur förordningen. I stället ges kommissionen befogenhet att genom tillämpningsföreskrifter fastställa minimitäckningsgraden i Intrastat. Syftet är att minska antalet företag som enligt gemenskapslagstiftningen är skyldiga att rapportera till Intrastat-systemet och därigenom minska statistikrapporteringsbördan. Regeringen stödjer förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I statistiken över handeln inom gemenskapen redovisas fysiska handelsflöden av lös egendom mellan medlemsstaterna. De nationella statistikmyndigheterna samlar varje månad in uppgifter från företag. I den statistik som sammanställs på grundval av dessa uppgifter ingår månatliga uppgifter om inkommande varor och avsända varor, uttryckta i värde och

Kommissionen har åtagit sig att minska onödigt administrativt krångel och överreglering. Enligt beskrivningen i kommissionens meddelande "Lagstifta bättre för tillväxt och arbetstillfällen i Europeiska unionen" är förenkling av befintlig EU-lagstiftning (dvs. minskad börda för företagen) en av de viktigaste frågorna i detta arbete. I början av 2005 inledde kommissionen ett omfattande samråd med medlemsstaterna och näringslivet samt ett offentligt samråd via Internet. Därefter antog kommissionen den 25 oktober 2005 ett meddelande med en ny förenklingsstrategi på EU-nivå.

Frågan om förenkling av statistiken togs upp i kommissionens meddelande om minskning av svarsbördan, förenkling och prioriteringar i fråga om gemenskapsstatistik. Det är möjligt och önskvärt att förenkla statistiken över varuhandeln mellan medlemsstaterna (Intrastat).

Vid Ekofinrådets möte den 28 november 2006 välkomnades kommissionens initiativ om att minska statistikbördan. Rådet betonade också att övergången till ett envägssystem, eller genomförandet av någon annan metod som leder till en väsentlig minskning av statistiskrapporteringsbördan, inte får påverka tillgängligheten, punktligheten och kvaliteten hos de nationella statistiska uppgifter som är av avgörande vikt för den europeiska ekonomiska politiken, såsom nationella räkenskaper och uppgifter om sammanlagda flöden mellan euroområdet och de övriga EU-medlemsstaterna.

Eurostat inrättade i slutet av 2006 en arbetsgrupp för att närmare undersöka olika sätt att modernisera statistiksystemet för handeln inom gemenskapen och att minska rapporteringsbördan. I arbetsgruppen ingår företrädare för medlemsstaterna och sakkunniga vid kommissionen. Den är tänkt att vara ett förmedlingscentrum för studier och analyser som utförs av olika undergrupper i arbetsgruppen.

Den 13 november 2007 diskuterade Ekofinrådet åtgärder för att minska statistikbördan och enades då om ett förslag som går ut på att på kort sikt begränsa täckningsgraden och samtidigt utarbeta en alternativ metod på längre sikt, t.ex. ett envägssystem, vilket dock kräver ytterligare utredning.

Föreliggande förslag presenterades av kommissionen den 7 februari 2008.

1.2 Förslagets innehåll

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 638/2004 om gemenskapsstatistik över varuhandeln mellan medlemsstaterna föreskriver att medlemsstaterna ska fastställa sina tröskelvärden så att minst 97 % av värdet på deras handel täcks.

Förslaget innebär att den föreskrivna täckningsgraden utgår ur förordningen. I stället ges kommissionen befogenhet att genom tillämpningsföreskrifter fastställa minimitäckningsgraden i Intrastat. Syftet är att minska antalet

företag som enligt gemenskapslagstiftningen är skyldiga att rapportera till Intrastat-systemet och därigenom minska statistikrapporteringsbördan.

Framtida ändringar av täckningsgraden i Intrastat kommer med förslaget att baseras på en regelbunden översyn av tröskelvärdena i enlighet med kommittéförfarandet i nära samarbete med de nationella myndigheterna för att finna bästa möjliga kompromiss mellan statistikbördan och uppgifternas noggrannhet.

Tillämpningsföreskrifterna skulle i ett första steg ge medlemsstaterna möjlighet att i början av 2009 sänka täckningsgraden till minst 95 % av inkommande varor samtidigt som tröskelvärdet för avsända varor behålls på 97 %. En sådan lösning är förenlig med ett eventuellt framtida envägssystem grundat på insamling av uppgifter om avsända varor. Möjligheterna att minska rapporteringsbördan för små och medelstora företag är särskilt stor, eftersom de rapporterande företagen på den mottagande sidan domineras av sådana företag. Analysen har också visat att en minskad handelstäckning på 95 % bara påverkar de statistiska uppgifternas kvalitet i liten utsträckning, vilket användarna skulle kunna godta.

Förslaget innebär också att kommissionen ges befogenhet att vidta de åtgärder som behövs för att förbättra uppgifternas kvalitet.

Förutom en minskning av företagens statistikrapporteringsbörda beaktar förslaget även önskemål från användarna i fråga om handel fördelad efter affärsverksamhetens särdrag.

Genom rådets beslut 2006/512/EG ändrades rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om kommittéförfarandena. I och med detta infördes ett ”föreskrivande förfarande med kontroll” för åtgärder med allmän räckvidd vilka är avsedda att ändra icke väsentliga delar av grundläggande rättsakter. Förordning (EG) nr 638/2004 måste därför ändras i enlighet med detta.

Förslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

I den allmänna bakgrunden till förslaget nämns även andra förenklingalternativ, t.ex. sammanslagning av Intrastat och VIES-systemet (systemet för utbyte av information om mervärdesskatt).

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Lag (2001:99) om den officiella statistiken och förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Författningarna påverkas inte av förslaget.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Budgetära konsekvenser

Åtgärder som behövs för att förbättra uppgifternas kvalitet kan komma att kräva investeringar i forskning och i hjälpmedel för validering och anpassningar hos berörda myndigheter. Sammanslagningen av två befintliga

uppgiftssystem för att kunna visa handel efter affärsverksamhetens särdrag kan komma att innebära lägre kostnader för berörda myndigheter.

2007/08:FPM84

Konsekvenser för företagen

Uppgiftslämnarkostnaderna för statistikområdet inom Sverige har av Nutek uppmätts till ca 300 miljoner kronor, varav ca 215 miljoner kronor (72 %) hänförs till Intrastat.

Om tillämpningsföreskrifterna utformas på det sätt som kommissionen har redovisat innebär det att antalet företag som lämnar uppgifter minskar med ca 3.500 och att tidsåtgången minskar med ca 126.000 timmar eller ca 60 miljoner kr vilket utgör ca 20 % av uppgiftslämnarkostnaderna för företagen inom statistikområdet.

Kommissionens konsekvensanalys

Kommissionen har kartlagt tre olika alternativ för Intrastat. Det första alternativet innebär att behålla det nuvarande systemet och inte ändra lagstiftningen.

Det andra alternativet innebär att sänka kravet på täckningsgrad i Intrastat och kvalitetskraven genom att fastställa detta direkt i Europaparlamentets och rådets förordning.

Det tredje alternativet är att låta den procentuella täckningsgraden för handeln utgå ur förordning (EG) nr 638/2004 och ge kommissionen befogenhet att fastställa minimitäckningsgraden i Intrastat och kvalitetskraven.

Kommissionen förordar det tredje alternativet, eftersom det innebär en specifik förenkling genom tröskelvärdena. Det ger bästa möjliga flexibilitet för justering av Intrastatsystemet, eftersom bestämmelserna kommer att skötas av Eurostat och Intrastatkommittén.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer förslaget att den procentuella täckningsgraden utgår ur Intrastat-förordningen och att kommissionen ges befogenhet att fastställa minimitäckningsgraden.

Regeringen stödjer också förslaget att kommissionen ges befogenhet att vidta de åtgärder som behövs för att förbättra uppgifternas kvalitet och förslaget att införa det föreskrivande förfarandet med kontroll.

I den allmänna bakgrunden till förslaget nämns även andra förenklingalternativ, t.ex. sammanslagning av Intrastat och VIES-systemet (systemet för utbyte av information om mervärdesskatt), vilket enligt kommissionen skulle ge förenklingseffekter även på andra områden än

statistik. Regeringen delar kommissionens uppfattning och är allmänt positiv till att det undersöks om en sådan sammanslagning är möjlig.

2007/08:FPM84

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas synpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte startat sin behandling av förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har behandlats av Statistiska centralbyrån som stödjer förslaget.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 285 i EG-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet och medbeslutande gäller enligt 251 i EG-fördraget.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen gäller på så sätt att det föreslagna direktivet inte omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet.

Syftet med den föreslagna åtgärden, dvs. att fastställa täckningsgrader, kvalitetskrav och sammanställning av statistik över handel efter affärsverksamhetens särdrag, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför bättre uppnås på gemenskapsnivå genom en gemenskapsrättsakt, eftersom det bara är kommissionen som kan samordna den harmonisering av statistiska uppgifter som behövs på gemenskapsnivå. Gemenskapen kan därför anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. Regeringen anser att kommissionens redovisning är relevant och instämmer i kommissionens bedömning.

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl:

- Förordningen begränsas till det minsta möjliga som krävs för att uppnå målet och går inte utöver vad som är nödvändigt för detta ändamål.
- En betydligt minskad börda för de företag som undantas från rapporteringen till Intrastat förväntas genom denna förordning. Arbetsbelastningen för de nationella statistikorganen kan dock komma att öka, eftersom kvalitetskraven kommer att innebära en utökat validerings- och kontrollarbete.

- Under 2008 planeras starten av Meets-programmet (KOM (2007) 433). En del av budgeten för detta program har öronmärkts för kvalitetsförbättringar av Intrastatsystemet.

2007/08:FPM84

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådets arbetsgrupp för statistik under våren. Beslut kan förväntas under 2008. Tidsplan och ansvarsfördelning för arbetet i Europaparlamentet är ännu inte klar.

4.2 Fackuttryck / termer

Med täckningsgrad avses den andel av medlemsstaternas handel (uttryckt i värde på införsel respektive utförsel) som täcks genom direktinsamling av uppgifter från företagen.